

«Дүниежүзі тарихы» пәнінен
жиынтық бағалауға арналған әдістемелік ұсыныстар
9-сынып

Нұр-Сұлтан, 2019

Құрметті мұғалім!

Жиынтық бағалауға арналған әдістемелік ұсыныстар мұғалімге 9-сынып білім алушыларына «Дүниежүзі тарихы» пәні бойынша жиынтық бағалауды жоспарлау, ұйымдастыру және өткізуге көмек құралы ретінде құрастырылған. Жиынтық бағалауға арналған әдістемелік ұсыныстар «Дүниежүзі тарихы» пәні бойынша оқу бағдарламасы негізінде дайындалған.

Бөлім бойынша жиынтық бағалаудың тапсырмалары мұғалімге білім алушының тоқсан бойынша жоспарланған оқу мақсаттарына жету деңгейін анықтауға мүмкіндік береді.

Жиынтық бағалауға арналған әдістемелік ұсыныстар бөлім/ортақ тақырып бойынша жиынтық бағалауды өткізуге арналған бағалау критерийлері мен дескрипторлары бар тапсырмалар ұсынылған. Сондай-ақ, жинақта білім алушылардың оқу жетістіктерінің мүмкін деңгейлері (рубрикалар) сипатталған. Дескрипторлары мен балдары бар тапсырмалар ұсыныстар түрінде берілген.

Қосымша материалдарды (нұсқаулықтар, таныстырылымдар, жоспарлар және т.б.), форумдағы талқылауларды және бейне нұсқауларды сіз «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ smk.edu.kz ресми сайтынан таба аласыз.

Жемісті жұмыс пен шығармашылық табыс тілейміз!

Әдістемелік ұсыныстар негізгі мектеп мұғалімдеріне, әдіскерлерге, критериалды бағалау бойынша өңірлік және мектеп үйлестірушілеріне, басқа да мүдделі тұлғаларға арналған.

Әдістемелік ұсыныстар дайындау барысында ресурстар (суреттер, мәтіндер, бейне және аудио материалдар, т.б.) қолжетімді ресми интернет-сайттардан алынды. Жинақ коммерциялық емес мақсатта құрастырылған.

МАЗМҰНЫ

I ТОҚСАН БОЙЫНША ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУҒА АРНАЛҒАН ТАПСЫРМАЛАР 4

1-бөлім «Бірінші дүниежүзілік соғыс» бөлімі бойынша жиынтық бағалау 4

2-бөлім «Бірінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі Ресей мен Азия елдері» бөлімі бойынша жиынтық бағалау 7

II ТОҚСАН БОЙЫНША ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУҒА АРНАЛҒАН ТАПСЫРМАЛАР . 11

3-бөлім «Әлемдік экономикалық дағдарыс» бөлімі бойынша жиынтық бағалау 11

4-бөлім «Тоталитаризм мен демократияның қарама-қарсы тұруы» бөлімі бойынша жиынтық бағалау 14

III ТОҚСАН БОЙЫНША ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУҒА АРНАЛҒАН ТАПСЫРМАЛАР 18

5-бөлім «Екінші дүниежүзілік соғыс» бөлімі бойынша жиынтық бағалау 18

6-бөлім «XX ғасырдың екінші жартысындағы әлемнің саяси дамуы» бөлімі бойынша жиынтық бағалау 22

IV ТОҚСАН БОЙЫНША ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУҒА АРНАЛҒАН ТАПСЫРМАЛАР 26

7-бөлім «XX ғасырдың екінші жартысындағы Еуропа елдерінің әлеуметтік-экономикалық дамуы» бөлімі бойынша жиынтық бағалау 26

8-бөлім «XX ғасырдың екінші жартысындағы Азия елдерінің даму ерекшеліктері» және 9-бөлім «XX ғасырдың екінші жартысындағы - XXI ғасырдың басындағы ғылым мен мәдениеттің дамуы» бөлімдері бойынша жиынтық бағалау 29

І ТОҚСАН БОЙЫНША ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУҒА АРНАЛҒАН ТАПСЫРМАЛАР

1-бөлім «Бірінші дүниежүзілік соғыс» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырыптар	Бірінші дүниежүзілік соғыстың алғышарттары мен себептері қандай? XX ғасырдың бірінші жартысындағы қандай ғылыми жаңалықтар мен жаңа технологиялар Бірінші дүниежүзілік соғыстың барысына ықпал етті?
Оқу мақсаты	Версаль-Вашингтондық жүйе қаншалықты тұрақты болды? 8.3.2.5 XX ғасырдың басындағы әлемнің аумақтық бөлінуін және мемлекеттердің саяси құрылымын сипаттау 8.2.4.3 Тарихи оқиғаларға түсіндірме бере отырып, әскери ғылым мен техниканың және соғыс стратегияларының рөлін бағалау 8.3.2.4 Ұлттар Лигасының қызметі мен Версаль-Вашингтон жүйесін талдау және бағалау
Бағалау критерийі	<i>Білім алушы</i> - XX ғасырдағы территориялық бөлініс пен саяси құрылымды түсіндіреді - Соғыстағы техникалар мен стратегиялардың рөліне баға береді - Ұлттар Лигасы мен Версаль-Вашингтон жүйесіне баға береді
Ойлау дағдыларының деңгейі	Қолдану
Орындау уақыты	Жоғары деңгей дағдылары 20 минут

Тапсырма

1. Берілген кестені толтырыңыз.

XX ғасырдың басындағы метрополия мемлекеттерді атаңыз	
Анықталған мемлекеттердің ықпал еткен аймағын сипаттаңыз	

2. Берілген терминдерді түсіндіріңіз.

империализм - _____

монархия - _____

3. Сомма және Верден шайқастарында қолданылған әскери техникалар мен стратегияларды дәлелдер келтіре отыра талдаңыз.

Сомма шайқасы

Верден шайқасы

4. Ұлттар лигасы мен Версаль-Вашингтон жүйесін талдаңыз.

	<i>Ұлттар Лигасы</i>	<i>Версаль-Вашингтон жүйесі</i>
Мақсаты		
Халықаралық қатынастағы ролі		

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
XX ғасырдағы территориялық бөлініс пен саяси құрылымды түсіндіреді	1	1-метрополия мемлекетті атайды;	1
		2-метрополия мемлекетті атайды;	1
		1-метрополия мемлекеттің ықпал еткен аймағын сипаттайды;	1
		2-метрополия мемлекеттің ықпал еткен аймағын сипаттайды;	1
	2	империализм ұғымын түсіндіреді;	1
		монархия ұғымын түсіндіреді;	1
Соғыстағы техникалар мен стратегиялардың рөліне баға береді	3	Сомма шайқасында қолданылған әскери техникалар мен стратегияларды дәлелдер келтіре отыра талдайды;	1
		Верден шайқасында қолданылған әскери техникалар мен стратегияларды дәлелдер келтіре отыра талдайды;	1
Ұлттар Лигасы мен Версаль-Вашингтон жүйесіне баға береді	4	Ұлттар Лигасының мақсатын түсіндіреді;	1
		Ұлттар Лигасының халықаралық қатынастағы рөліне баға береді;	1
		Версаль-Вашингтон жүйесінің мақсатын түсіндіреді;	1
		Версаль-Вашингтон жүйесінің халықаралық қатынастағы рөліне баға береді.	1
Барлығы			12

**«Бірінші дүниежүзілік соғыс» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты
ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика**

Білім алушының аты-жөні: _____

Бағалау критерийі	Оқу жетістігі деңгейі		
	Төмен	Орта	Жоғары
XX ғасырдағы территориялық бөлініс пен саяси құрылымды түсіндіреді	1/2 мемлекеттің территориялық бөлінісі мен ықпал еткен аймағын анықтап, империализм, монархия, ұғымдарын түсіндіруге қиналады ☐	1/2 мемлекеттің территориялық бөлінісі мен ықпал еткен аймағын анықтап, империализм, монархия, ұғымдарын түсіндіруге қателіктер жібереді ☐	1/2 мемлекеттің территориялық бөлінісі мен ықпал еткен аймағын анықтап, империализм, монархия, ұғымдарын түсіндіреді ☐
Соғыстағы техникалар мен стратегиялардың рөліне баға береді	Сомма және Верден шайқасында қолданылған әскери техникалар мен стратегияларды дәлелдер келтіре отыра талдауда қиналады ☐	Сомма және Верден шайқасында қолданылған әскери техникалар мен стратегияларды дәлелдер келтіре отыра талдауда қателіктер жібереді ☐	Сомма және Верден шайқасында қолданылған әскери техникалар мен стратегияларды дәлелдер келтіре отыра талдайды ☐
Ұлттар Лигасы мен Версаль-Вашингтон жүйесіне баға береді	Ұлттар Лигасы/Версаль-Вашингтон жүйесінің мақсатын анықтап, рөліне баға беруге қиналады ☐	Ұлттар Лигасы/Версаль-Вашингтон жүйесінің мақсатын анықтап, рөліне баға беруде қателіктер жібереді ☐	Ұлттар Лигасы/Версаль-Вашингтон жүйесінің мақсатын анықтап, рөліне баға береді ☐

2-бөлім «Бірінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі Ресей мен Азия елдері» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып

1917-1924 жылдарда Ресей қаншалықты өзгерді?
Неліктен Мұстафа Кемалді «Ататүрік» деп атады?

Оқу мақсаты

- 8.3.1.1 Қоғамдық-саяси ағымдардың (әлеуметтік либерализм, консерватизм, марксизм, социал-демократия) қоғамның өміріне ықпалын талдау
- 8.2.1.1 Тарихи кезеңдердің ерекшеліктерін салыстыру арқылы мемлекет пен діннің өзара қатынасын сипаттау
- 8.1.1.1 Тарихи оқиғаның нәтижелерін талдау арқылы әлеуметтік құрылымның өзгеруіне Қазан төңкерісінің әсерін сипаттау

Бағалау критерийі

Білім алушы:

- Қоғамдағы саяси ағымдардың әсеріне баға береді
- Мемлекет мен діннің өзара қатынасын түсіндіреді
- Қазан төңкерісінен кейінгі әлеуметтік жағдайды анықтайды

Ойлау деңгейі

дағдыларының Жоғары деңгей дағдылары

Орындау уақыты

20 минут

Тапсырма

1. XX ғасырдың басындағы Ресейдегі қоғамдық-саяси жағдайды дәлел келтіріп сипаттаңыз.

Ресей патшалығы кезінде
Кеңес билігі кезінде
Не өзгеріссіз қалды?

2. Берілген дереккөздің негізінде Кеңес билігінің діни саясаты бойынша кестедегі сұрақтарға жауап беріңіз.

Плакаттағы жазу *Дін деген у. Балаларды қорға*

Діни саясаттың қоғамдағы көрінісі НЕ болды?	
Атеистік саясат НЕ ҮШІН жүргізілді?	

Атеисттік саясаттың ҚАНДАЙ салдары болды?	

3. Мұстафа Кемалдың діни саясатына талдау жасаңыз.

Мұстафа Кемалдың діни саясатының ерекшелігі неде болды?

- a) _____
- b) _____

4. Қазан төңкерісінен кейінгі әлеуметтік жағдайды сипаттаңыз.

1917 жылғы қазан төңкерісінің ұрандары	
a)	b)

↓

Қазан төңкерісінің ұрандарын халық неге қолдады?	
a)	b)

↓

Қазан төңкерісінен кейінгі әлеуметтік саладағы 1 өзгерісті жазыңыз

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Қоғамдағы саяси ағымдардың әсеріне баға береді	1	Ресей патшалығы кезіндегі қоғамдық-саяси жағдайды дәлел келтіріп сипаттайды;	1
		Кеңес билігі кезіндегі қоғамдық-саяси жағдайды дәлел келтіріп сипаттайды;	1
		қоғамдық-саяси жағдайда өзгеріссіз жағдайды дәлел келтіріп сипаттайды;	1
Мемлекет мен діннің өзара қатынасын түсіндіреді	2	атеистік саясатының қоғамдағы көрінісін түсіндіреді;	1
		атеисттік саясатының себебін түсіндіреді;	1
		атеисттік саясаттың салдарын талдайды;	1
	3	М.Кемалдың діни саясатының 1-ерекшелігін жазады;	1
		М.Кемалдың діни саясатының 2-ерекшелігін жазады;	1
Қазан төңкерісінен кейінгі әлеуметтік жағдайды анықтайды	4	қазан төңкерісінің 1-ұранын анықтайды;	1
		қазан төңкерісінің 2-ұранын анықтайды;	1
		қазан төңкерісінің ұранын қолдаудың 1-себебін түсіндіреді;	1
		қазан төңкерісінің ұранын қолдаудың 2-себебін түсіндіреді;	1
		қазан төңкерісінен кейінгі әлеуметтік саладағы өзгерісті түсіндіреді.	1
Барлығы			13

**«Бірінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі Ресей мен Азия елдері»
бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика**

Білім алушының аты-жөні: _____

Бағалау критерийі	Оқу жетістігі деңгейі		
	Төмен	Орта	Жоғары
Қоғамдағы саяси ағымдардың әсеріне баға береді	Ресей патшалығы және Кеңес үкіметі кезіндегі қоғамдық-саяси жағдай мен өзгеріссіз қалған мәселені түсіндіруде қиналады ☐	Ресей патшалығы және Кеңес үкіметі кезіндегі қоғамдық-саяси жағдай мен өзгеріссіз қалған мәселені түсіндіруде қателіктер жібереді ☐	Ресей патшалығы және Кеңес үкіметі кезіндегі қоғамдық-саяси жағдай мен өзгеріссіз қалған мәселені түсіндіреді ☐
Мемлекет мен діннің өзара қатынасын түсіндіреді	Ресейдегі діни саясаттың қоғамдағы көрінісін, себебін, салдарын анықтап, М.Кемалдың діни саясатының 1/2 ерекшелігін жазуда қиналады ☐	Ресейдегі діни саясаттың қоғамдағы көрінісін, себебін, салдарын анықтап, М.Кемалдың діни саясатының 1/2 ерекшелігін жазуда қателіктер жібереді ☐	Ресейдегі діни саясаттың қоғамдағы көрінісін, себебін, салдарын анықтайды және М.Кемалдың діни саясатының 1/2 ерекшелігін жазады ☐
Қазан төңкерісінен кейінгі әлеуметтік жағдайды анықтайды	Қазан төңкерісінің 1/2-ұрандарын, оны халықтың қолдауының 1/2-себебін және өзгерісті анықтауда қиналады ☐	Қазан төңкерісінің 1/2-ұрандарын, оны халықтың қолдауының 1/2-себебін және өзгерісті анықтауда қателіктер жібереді ☐	Қазан төңкерісінің 1/2-ұрандарын, оны халықтың қолдауының 1/2-себебін және өзгерісті анықтайды ☐

II ТОҚСАН БОЙЫНША ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУҒА АРНАЛҒАН ТАПСЫРМАЛАР

3-бөлім «Әлемдік экономикалық дағдарыс» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	Уолл-стриттің күйреу себептері мен салдары қандай? Әлем елдері Ұлы дағдарыстан қалай шықты?
Оқу мақсаты	8.4.1.3 Тарихи оқиғаларды талдау үшін «бағалы қағаздар нарығы», «акция», «алыпсатарлық», «қор биржасы», «несие», «банкроттық», «инфляция» ұғымдарын пайдалану 8.4.1.5 1930 жылдардағы құрылымдық экономикалық дағдарыстың нәтижесінде экономикада орын алған өзгерістерді анықтау
Бағалау критерийі	Білім алушы - Ұғымдарды пайдаланып экономикалық дағдарысты сипаттайды - Экономикалық дағдарыстан кейінгі өзгерістерді талдайды
Ойлау дағдыларының деңгейі	Жоғары деңгей дағдылары
Орындау уақыты	20 минут

Тапсырма

1. 1929-1933 жылдардағы әлемдік дағдарыстың себебін және салдарларын анықтаңыз.

Дағдарыс себебі	Дағдарыс салдары

2. Ұғымдарды пайдана отырып, дағдарыстың көріністерін жазыңыз.

- а) «несие» _____
б) «инфляция» _____
с) «банкроттық» _____

3. 1930 жылдардағы әлемдік экономикалық дағдарыстың төмендегі елдерге әсерін жазыңыз.

Сұрақтар	Англия	Германия
Дағдарыс неге қатты әсер етті?		
Экономикалық реформалардың мәні		

4. XX ғасырдың 30-жылдардағы экономикалық дағдарысқа дейінгі және кейінгі жағдайды сипаттаңыз.

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Ұғымдарды пайдаланып экономикалық дағдарысты сипаттайды	1	экономикалық дағдарыстың себебін анықтайды;	1
		экономикалық дағдарыстың салдарын анықтайды;	1
	2	ұғымды пайдалана отырып, дағдарыстың 1-көрінісін сипаттайды;	1
		ұғымды пайдалана отырып, дағдарыстың 2-көрінісін сипаттайды;	1
		ұғымды пайдалана отырып, дағдарыстың 3-көрінісін сипаттайды;	1
Экономикалық дағдарыстан кейінгі өзгерістерді талдайды	3	дағдарыстың Англияға әсерінің себебін түсіндіреді;	1
		дағдарыстың Германияға әсерінің себебін түсіндіреді;	1
		Англияның экономикалық реформасының мәнін түсіндіреді;	1
		Германияның экономикалық реформасының мәнін түсіндіреді;	1
	4	экономикалық дағдарысқа дейінгі жағдайды сипаттайды;	1
		экономикалық дағдарыстан кейінгі өзгерісті сипаттайды;	1
		экономикалық дағдарыс кезінде өзгеріссіз қалған жағдайды жазады.	1
Барлығы			12

**«Әлемдік экономикалық дағдарыс» бөлімі бойынша
жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика**

Білім алушының аты-жөні: _____

Бағалау критерийі	Оқу жетістігі деңгейі		
	Төмен	Орта	Жоғары
Ұғымдарды пайдаланып экономикалық дағдарысты сипаттайды	Экономикалық дағдарыстың себебін және салдарларын түсіндіріп, 1/2/3 ұғымдарды пайдаланып дағдарыстың қоғамдағы көрінісін сипаттауда қиналады ☐	Экономикалық дағдарыстың себебін және салдарларын түсіндіріп, 1/2/3 ұғымдарды пайдаланып дағдарыстың қоғамдағы көрінісін сипаттауда қателіктер жібереді ☐	Экономикалық дағдарыстың себебін және салдарларын түсіндіріп, 1/2/3 ұғымдарды пайдаланып дағдарыстың қоғамдағы көрінісін сипаттайды ☐
Экономикалық дағдарыстан кейінгі өзгерістерді талдайды	Экономикалық дағдарыстың Англия/Германия мемлекетеріне әсерін және реформаларының мәнін түсіндіріп, экономикалық дағдарысқа дейінгі/кейінгі өзгерістерді және өзгеріссіз қалған мәселені талдауда қиналады ☐	Экономикалық дағдарыстың Англия/Германия мемлекетеріне әсерін және реформаларының мәнін түсіндіріп, экономикалық дағдарысқа дейінгі/кейінгі өзгерістерді және өзгеріссіз қалған мәселені талдауда қателіктер жібереді ☐	Экономикалық дағдарыстың Англия/Германия мемлекетеріне әсерін және реформаларының мәнін түсіндіріп, экономикалық дағдарысқа дейінгі/кейінгі өзгерістерді және өзгеріссіз қалған мәселені талдайды ☐

4-бөлім «Тоталитаризм мен демократияның қарама-қарсы тұруы» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	1927-1939 жылдарда кеңестік қоғам қаншалықты өзгерді? Неліктен 20-30-жылдарда Жапонияда милитаризациялау процесі күшейді? Нацистердің саясаты Германия тұрғындарына қандай әсерін тигізді?
Оқу мақсаты	8.1.1.2 Социалистік қоғамның дамуына байланысты әлеуметтік топтардың (жұмысшы табы, шаруалар, зиялылар) мәртебесіндегі өзгерісті талдау 8.1.2.1 Қоғамның әлеуметтік өміріндегі өзгерістерге реакцияшыл идеологиялардың (фашизм, тоталитаризм, нәсілшілдік, шовинизм, ұлтшылдық) таралу ықпалын талдау 8.3.1.2 Тоталитаризм, әміршіл-әкімшіл жүйе сияқты саяси режимдердің қалыптасу алғышарттары мен тарихын түсіндіру
Бағалау критерийі	Білім алушы - Социалистік қоғамның әлеуметтік топтардың мәртебесіне әсерін талдайды - Реакцияшыл идеологияның әлеуметтік жағдайға ықпалын талдайды - Саяси режимдердің қалыптасу алғышарттары мен тарихын сипаттайды
Ойлау дағдыларының деңгейі	Жоғары деңгей дағдылары
Орындау уақыты	20 минут

Тапсырма

- Берілген мәтінді қолданып, КСРО-дағы 1920-1930 жылдардағы қабылданған шешімдердің әлеуметтік топтарға әсерін салалар бойынша талдаңыз.

1926—1928 жылдарда Кеңес үкіметі ескі зауыттар мен фабрикаларды жөндеуге және жаңа кәсіпорындарды салуға арналған қаржыны 3 есе көбейтті. 1930 жылдардың соңында Кеңес Одағы өнеркәсіп өнімін шығару жөнінен Еуропада бірінші орынға және дүниежүзінде екінші орынға шығып, индустриялы-аграрлы елге айналды.

1932—1933 жылдарда ел ашаршылыққа ұшырады. Украинада, Еділ бойында, Қазақстанда сансыз адам қырылды. Қазақ ұлты 2,5 млн-нан астам адам шығынын шекті. 1937 жылы шаруалардың 93%-ы ұжымшар қатарында болды.

1930 жылы лагерьлерді басқаратын ОГПУ құрылып, кейін ол ГУЛАГ ОГПУ атала бастады. Халық жауы деп айып тағылған тұтқындар аса ауыр жағдайларда ұсталды.

Экономикалық сала _____

Саяси сала _____

Әлеуметтік сала _____

Мәдени сала _____

- Жапонияға реакцияшыл идеологияның әлеуметтік жағдайға ықпалын талдаңыз.

Идеологиялар	Қоғамға ықпалы
тоталитаризм	
шовинизм	

фашизм	

3. Франция мен Испаниядағы «Халықтық майданның» қоғамдық-саяси өмірге ықпалын салыстырып, ой-түйін жасаңыз.

Франциядағы халықтық майдан	Ұқсастықтары	Испаниядағы халықтың майдан
1	1	1
Халықтық майданның жалпы Еуропаға әсері туралы ой-түйін.		

4. Германиядағы нәсілшілдік жүйенің қоғамға ықпалын талдаңыз.

Германиядағы нәсілшілдік жүйенің қалыптасуына әсер еткен факторлар
1
2.
Нәсілшілдік жүйенің қоғамға ықпалы

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор		Балл
		Білім алушы		
Социалистік қоғамның әлеуметтік топтардың мәртебесіне әсерін талдайды	1	экономикалық жағдайдың әлеуметтік топтарға әсерін түсіндіреді;	1	
		саяси жағдайдың әлеуметтік топтарға әсерін түсіндіреді;	1	
		әлеуметтік жағдайдың әлеуметтік топтарға әсерін түсіндіреді;	1	
		мәдени жағдайдың әлеуметтік топтарға әсерін түсіндіреді;	1	
Реакцияшыл идеологияның әлеуметтік жағдайға ықпалын талдайды	2	тоталитаризмнің қоғамға ықпалын талдайды;	1	
		шовинизмнің қоғамға ықпалын талдайды;	1	
		фашизмнің қоғамға ықпалын талдайды;	1	
	3	Франциядағы «халықтың майданның» қоғамдық-саяси өмірге ықпалын түсіндіреді;	1	
		Испаниядағы «халықтың майданның» қоғамдық-саяси өмірге ықпалын түсіндіреді	1	
		Франция мен Испаниядағы «халықтың майданның» өзара ұқсастығын анықтайды;	1	
		«Халықтық майданның» қоғамдық-саяси өмірге ықпалы бойынша қорытынды ой-түйін жасайды;	1	
	4	нәсілшілдік жүйенің қалыптсауына әсер еткен 1- факторды талдайды;	1	
нәсілшілдік жүйенің қалыптсауына әсер еткен 2- факторды талдайды;		1		
нәсілшілдік жүйенің қоғамдық-саяси өмірге ықпалын талдайды.		1		
Барлығы			14	

«Тоталитаризм мен демократияның қарама-қарсы тұруы» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика

Білім алушының аты-жөні: _____

Бағалау критерийі	Оқу жетістігі деңгейі		
	Төмен	Орта	Жоғары
Социалистік қоғамның әлеуметтік топтардың мәртебесіне әсерін талдайды	Экономикалық/саяси/әлеуметтік/мәдени жағдайдың әлеуметтік топтарға әсерін түсіндіруде қиналады ☐	Экономикалық/саяси/әлеуметтік/мәдени жағдайдың әлеуметтік топтарға әсерін түсіндіруде қателіктер жібереді ☐	Экономикалық/саяси/әлеуметтік/мәдени жағдайдың әлеуметтік топтарға әсерін түсіндіреді ☐
Реакцияшыл идеологияның әлеуметтік жағдайға ықпалын талдайды	Тоталитаризм, шовинизм, фашизмнің Жапонияның әлеуметтік жағдайына ықпалын және Франция/Испаниядағы «халықтық майданның» қоғамға ықпалының ерекшеліктері мен ұқтастықтарын талдап, ой-түйін жасауда қиналады ☐	Тоталитаризм, шовинизм, фашизмнің Жапонияның әлеуметтік жағдайына ықпалын және Франция/Испаниядағы «халықтық майданның» қоғамға ықпалының ерекшеліктері мен ұқтастықтарын талдап, ой-түйін жасауда қателіктер жібереді ☐	Тоталитаризм, шовинизм, фашизмнің Жапонияның әлеуметтік жағдайына ықпалын және Франция/Испаниядағы «халықтық майданның» қоғамға ықпалының ерекшеліктері мен ұқтастықтарын талдап, ой-түйін жасайды ☐
Саяси режимдердің қалыптасу алғышарттары мен тарихын сипаттайды	Германиядағы нәсілшілдік жүйенің қалыптасуына әсер еткен 1/2-фактор мен ықпалын түсіндіруде қиналады ☐	Германиядағы нәсілшілдік жүйенің қалыптасуына әсер еткен 1/2-фактор мен ықпалын түсіндіруде қателіктер жібереді ☐	Германиядағы нәсілшілдік жүйенің қалыптасуына әсер еткен 1/2-фактор мен ықпалын түсіндіреді ☐

III ТОҚСАН БОЙЫНША ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУҒА АРНАЛҒАН ТАПСЫРМАЛАР

5-бөлім «Екінші дүниежүзілік соғыс» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	Екінші дүниежүзілік соғыстың себептері және түйінді оқиғалары қандай?
Оқу мақсаты	Екінші дүниежүзілік соғыстың қорытындылары мен сабақтары қандай болды? 8.3.2.7 Екінші дүниежүзілік соғыс қарсаңындағы халықаралық қарым-қатынастарының сипатын талдау 8.3.2.3 Екінші дүниежүзілік соғыстың себептерін, сипаты мен салдарын талдау
Бағалау критерийі	Білім алушы • Соғыс қарсаңындағы әлемдегі халықаралық қатынастарға талдау жасайды • II дүниежүзілік соғыстың себеп-салдарлары мен сипатын түсіндіреді
Ойлау дағдыларының деңгейі	Жоғары деңгей дағдылары
Орындау уақыты	20 минут

Тапсырма

- Берілген елдердің ішінен фашистік, антифашистік, бейтарап мемлекеттерді анықтаңыз.
  - А. Голландия
  - В. Албания
  - С. Румыния
  - Д. Греция
  - Е. Чехословакия
  - Ғ. Белгия
  - Г. Жапония
  - Н. КСРО
  - І. Франция
  - Ж. Италия
  - К. АҚШ
  - Л. Германия
  - М. Англия
  - Н. Швеция

<i>Фашистік блоктың елдері</i>	<i>Антифашистік коалиция елдері</i>	<i>Бейтараптық сақтаған елдер</i>

- Берілген оқиғалардың негізінде соғыс қарсаңындағы халықаралық қатынастарды сипаттаңыз.

1939 жылғы 23 тамыздағы кеңестік-германдық пакті _____

1938 жылғы 29 қыркүйектегі «Мюнхен келісімі» _____

Берлин - Рим – Токио үштігінің блогы _____
- II дүниежүзілік соғыстың басталуының себептерін жазыңыз.
  - a) _____
  - b) _____

4. II дүниежүзілік соғыстың нәтижесіне деректер келтіріп талдау жасаңыз.

1.

2.

3.

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Соғыс қарсаңындағы әлемдегі халықаралық қатынастарға талдау жасайды	1	фашистік мемлекеттерді анықтайды;	1
		антифашистік мемлекеттерді анықтайды;	1
		бейтараптық сақтаған мемлекеттерді анықтайды;	1
	2	1939 жылғы 23 тамыздағы кеңестік-германдық пактінің мәнін сипаттайды;	1
		1938 жылғы 29 қыркүйектегі «Мюнхен келісімінің» мәнін сипаттайды;	1
		Берлин - Рим – Токио үштігінің блогының әлемге ықпалын түсіндіреді;	1
II дүниежүзілік соғыстың себеп-салдарлары мен сипатын түсіндіреді	3	II дүниежүзілік соғыстың басталуының 1-себепін түсіндіреді;	1
		II дүниежүзілік соғыстың басталуының 2-себепін түсіндіреді;	1
	4	1-дерек келтіріп, талдайды;	1
		2-дерек келтіріп, талдайды;	1
		3-дерек келтіріп, талдайды.	1
Барлығы			11

**«Екінші дүниежүзілік соғыс» бөлімі бойынша
жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика**

Білім алушының аты-жөні: _____

Бағалау критерийі	Оқу жетістігі деңгейі		
	Төмен	Орта	Жоғары
Соғыс қарсаңындағы әлемдегі халықаралық қатынастарға талдау жасайды	Берілген мемлекеттердің ішінен фашистік, антифашистік, бейтараптық сақтаған мемлекетті анықтап, халықаралық қатынастағы маңызды 1/2/3-оқиғаны сипаттауда қиналады ☐	Берілген мемлекеттердің ішінен фашистік, антифашистік, бейтараптық сақтаған мемлекетті анықтап, халықаралық қатынастағы маңызды 1/2/3-оқиғаны сипаттауда қателіктер жібереді ☐	Берілген мемлекеттердің ішінен фашистік, антифашистік, бейтараптық сақтаған мемлекетті анықтап, халықаралық қатынастағы маңызды 1/2/3-оқиғаны сипаттайды ☐
II дүниежүзілік соғыстың себеп-салдарлары мен сипатын түсіндіреді	II дүниежүзілік соғыстың 1/2-себепін түсіндіріп, 1/2/3 -дерек келтіріп талдауда қиналады ☐	II дүниежүзілік соғыстың 1/2-себепін түсіндіріп, 1/2/3 -дерек келтіріп талдауда қателіктер жібереді ☐	II дүниежүзілік соғыстың 1/2-себепін түсіндіріп, 1/2/3- -дерек келтіріп талдайды ☐

6-бөлім «XX ғасырдың екінші жартысындағы әлемнің саяси дамуы» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	Әлемнің екі полюсті жүйесі қалай қалыптасты? Қырғи қабақ соғыстың кезеңдері мен түйінді оқиғалары қандай? Неліктен 1970-1980 жылдары «әл-ауқатты мемлекеттер» мен КСРО экономикалық дағдарысқа ұшырады? БҰҰ Таяу Шығыстағы дағдарысты шешудің қандай бейбіт жолдарын ұсынады?
Оқу мақсаты	9.3.2.8 XX ғасырдың екінші жартысында әлемнің саяси картасындағы өзгерістерді айқындау 9.3.1.4 Тұлғаның тарихтағы рөлін анықтау 9.4.1.2 «Инфляция», «дағдарыс», «стагнация» ұғымдарын пайдалана отырып, XX ғасырдың екінші жартысындағы мемлекеттердің экономикалық дамуын интерпретациялау 9.3.2.5 Аймақтық шиеленістердің себептері мен салдарын тұжырымдау
Бағалау критерийі	Білім алушы • Екінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі саяси картадағы өзгерістерді түсіндіреді • Тұлғаның рөліне баға береді • XX ғасырдың екінші жартысындағы елдердің экономикалық жағдайын талдайды • Аймақтық шиеленістердің себептері мен салдарын жіктейді
Ойлау деңгейі	Жоғары деңгей дағдылары
Орындау уақыты	20 минут

Тапсырма

1. Берілген картаны сипаттап, әлемдегі отарлық жүйенің күйреуінің себептерін түсіндіріңіз.

Берілген картадан қандай ақпарат алуға болады?		
Әлемдегі отарлық жүйенің күйреуінің себепін жазыңыз.	1	
	2	

2. Берілген тұлғалардың әлемдік саясатқа ықпалын сипаттаңыз.

Гарри Трумэн	Тұлғаларға қатысты сұрақтар	Иосиф Сталин
	«Қырғи-қабақ» соғыс барысындағы іс-әрекеттері	

1.	Тұлғалардың халықаралық қатынасқа ықпалы қандай болды?	1.
1940-1950	жылдардың басындағы әлемдік саясатқа баға беріңіз	

3. «Инфляция», «дағдарыс», «стагнация» ұғымдарын қолданып, экономикалық дағдарысты талдаңыз.

Дағдарыстың себебі _____

Дағдарыстың белгілері _____

Дағдарыстың салдары _____

4. Араб-Израиль соғысын сипаттап, халықаралық қатынасқа әсерін түсіндіріңіз.

1967 жыл 5 маусым _____

1967 жыл 10 маусым _____

1973 жыл 6 қазан _____

Араб-Израиль соғысының халықаралық қатынасқа әсері _____

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Екінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі саяси картадағы өзгерістерді түсіндіреді	1	берілген карта негізінде ақпаратты түсіндіреді;	1
		отарлық жүйенің күйреуінің 1- себебін түсіндіреді;	1
		отарлық жүйенің күйреуінің 2- себебін түсіндіреді;	1
Тұлғаның рөліне баға береді	2	Г.Трумэн кезіндегі мемлекеттің қырғи-қабақ соғыс барысындағы іс-әрекетін сипаттайды;	1
		Г.Трумэнның халықаралық қатынасқа ықпалын сипаттайды;	1
		И.Сталиннің кезіндегі мемлекеттің қырғи-қабақ соғыс барысындағы іс-әрекетін сипаттайды;	1
		И.Сталиннің халықаралық қатынасқа ықпалын сипаттайды;	1
		1940-1950 жылдардың басындағы халықаралық қатынасқа баға береді;	1
XX ғасырдың екінші жартысындағы елдердің экономикалық жағдайын талдайды	3	экономикалық дағдарыстың себебін талдайды;	1
		экономикалық дағдарыстың белгілерін талдайды;	1
		экономикалық дағдарыстың салдарын талдайды;	1
Аймақтық шиеленістердің себептері мен салдарын жіктейді	4	Араб-Израиль соғысына қатысты 1-оқиғаны түсіндіреді;	1
		Араб-Израиль соғысына қатысты 2-оқиғаны түсіндіреді;	1
		Араб-Израиль соғысына қатысты 3-оқиғаны түсіндіреді;	1
		Араб-Израиль соғысының әлемдік саясатқа әсерін түсіндіреді.	1
Барлығы			15

**«XX ғасырдың екінші жартысындағы әлемнің саяси дамуы» бөлімі бойынша
жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика**

Білім алушының аты-жөні: _____

Бағалау критерийі	Оқу жетістігі деңгейі		
	Төмен	Орта	Жоғары
Екінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі саяси картадағы өзгерістерді түсіндіреді	Екінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі саяси картаны сипаттап, отарлық жүйенің күйреуінің 1/2-себепін түсіндіруде қиналады ☐	Екінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі саяси картаны сипаттап, отарлық жүйенің күйреуінің 1/2-себепін түсіндіруде қателіктер жібереді ☐	Екінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі саяси картаны сипаттап, отарлық жүйенің күйреуінің 1/2-себепін түсіндіреді ☐
Тұлғаның рөліне баға береді	Г.Трумэн мен И.Сталиннің қырғи-қабақ соғыс барысындағы іс-әрекеті мен халықаралық қатынасқа ықпалын сипаттауда қиналады ☐	Г.Трумэн мен И.Сталиннің қырғи-қабақ соғыс барысындағы іс-әрекеті мен халықаралық қатынасқа ықпалын сипаттауда қателіктер жібереді ☐	Г.Трумэн мен И.Сталиннің қырғи-қабақ соғыс барысындағы іс-әрекеті мен халықаралық қатынасқа ықпалын сипаттайды ☐
XX ғасырдың екінші жартысындағы елдердің экономикалық жағдайын талдайды	Берілген ұғымдар негізінде 1970-1980 жылдардағы экономикалық дағдарыстың себепін, белгілерін, салдарын талдауда қиналады ☐	Берілген ұғымдар негізінде 1970-1980 жылдардағы экономикалық дағдарыстың себепін, белгілерін, салдарын талдауда қателіктер жібереді ☐	Берілген ұғымдар негізінде 1970-1980 жылдардағы экономикалық дағдарыстың себепін, белгілерін, салдарын талдайды ☐
Аймақтық шиеленістердің себептері мен салдарын жіктейді	Араб- Израиль соғысы бойынша 1/2/3-оқиғаны сипаттап, әлемдік саясатқа әсерін түсіндіруде қиналады ☐	Араб- Израиль соғысы бойынша 1/2/3-оқиғаны сипаттап, әлемдік саясатқа әсерін түсіндіруде қателіктер жібереді ☐	Араб-Израиль соғысы бойынша 1/2/3-оқиғаны сипаттап, әлемдік саясатқа әсерін түсіндіреді ☐

IV ТОҚСАН БОЙЫНША ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУҒА АРНАЛҒАН ТАПСЫРМАЛАР

7-бөлім «XX ғасырдың екінші жартысындағы Еуропа елдерінің әлеуметтік-экономикалық дамуы» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Тақырып	Неліктен Ұлыбританияда консерватизм жаңа консерватизммен ауысты?
Оқу мақсаты	Социализмнің «шведтік моделінің» белгілері қандай? 9.1.2.2 Әлемнің жетекші және дамушы мемлекеттеріндегі халықтың өмір сүру деңгейіне әсер ететін факторларды анықтау 9.1.1.2. XX ғасырдың екінші жартысындағы әлемнің жетекші елдеріндегі әлеуметтік дамудың ерекшеліктерін талдау
Бағалау критерийі	Білім алушы - Әлем елдеріндегі халықтың өмір сүру деңгейіне әсер ететін факторларды анықтайды - XX ғасырдың II жартысындағы мемлекеттердің әлеуметтік дамуын талдайды
Ойлау дағдыларының деңгейі	Жоғары деңгей дағдылары
Орындау уақыты	20 минут

Тапсырма

1. XX ғасырдың II жартысындағы Англия премьер-министрлерінің әлеуметтік саясатының мәнін түсіндіріп, халықтың бүгінгі жағдайына баға беріңіз.

Англия премьер-министрлері	Әлеуметтік реформалары	Англия халқының бүгінгі жағдайы
Уинстон Черчилль		
Гарольд Вильсон		

2. II дүниежүзілік соғыстан кейінгі Германия халқының әлеуметтік жағдайын сипаттаңыз.

ГФР халқының әлеуметтік жағдайы	
ГДР халқының әлеуметтік жағдайы	
«Германдық ғажайыптың» әлеуметтік жағдайға әсері	

3. Социализмнің шведтік және кеңестік моделдерінің ұқсастығы мен айырмашылығын түсіндіріңіз.

Шведтік моделдің ерекшелігі	Ұқсастығы	Кеңестік моделдің ерекшелігі

4. «Шведтік модел әлеуметтік саланы дамытуға үлкен әсер тигізді» деген тұжырымға қатысты пікіріңізді ПТМС формуласы арқылы білдіріңіз.

Позиция (мен ойлаймын ...) _____

Түсіндіру (себебі ...) _____

Мысал (мен дәлелдей аламын ...) _____

Салдары (қорытынды шығарамын ...) _____

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Әлем елдеріндегі халықтың өмір сүру деңгейіне әсер ететін факторларды анықтайды	1	Уинстон Черчилль билігі кезіндегі Англия халқының әлеуметтік жағдайын сипаттайды;	1
		Гарольд Вильсон билігі кезіндегі Англия халқының әлеуметтік жағдайын сипаттайды;	1
		бүгінгі Англия халқының әлеуметтік жағдайына баға береді;	1
	2	ГФР халқының әлеуметтік жағдайын сипаттайды;	1
		ГДР халқының әлеуметтік жағдайын сипаттайды;	1
		«Германдық ғажайыптың» халықтың әлеуметтік жағдайға әсерін сипаттайды;	1
XX ғасырдың II жартысындағы дамыған елдердің әлеуметтік дамуын талдайды	3	социализмнің «шведттік моделінің» ерекшелігін түсіндіреді;	1
		социализмнің «кеңестік моделінің» ерекшелігін түсіндіреді;	1
		социализмнің шведттік және кеңестік моделінің ұқсастығын түсіндіреді;	1
	4	берілген тұжырымға қатысты позициясын білдіреді;	1
		берілген тұжырымға қатысты позициясын түсіндіреді;	1
		берілген тұжырымға қатысты позициясына мысал келтіреді;	1
		берілген тұжырымға қатысты қорытынды жазады.	1
Барлығы			13

**«XX ғасырдың екінші жартысындағы Еуропа елдерінің әлеуметтік-экономикалық дамуы» бөлімі бойынша
жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика**

Білім алушының аты-жөні: _____

Бағалау критерийі	Оқу жетістігі деңгейі		
	Төмен	Орта	Жоғары
Әлем елдеріндегі халықтың өмір сүру деңгейіне әсер ететін факторларды анықтайды	Англия премьер-министрлері Уинстон Черчилль/ Гарольд Вильсон әлеуметтік саясаттарын сипаттап, халқының бүгінгі жағдайына баға беруде; ГФР/ГДР халқының әлеуметтік жағдайы мен «Германдық ғажайыптың» халықтың өмір сүру деңгейіне ықпалын сипаттауда қиналады ☐	Англия премьер-министрлері Уинстон Черчилль/ Гарольд Вильсон әлеуметтік саясаттарын сипаттап, халқының бүгінгі жағдайына баға беруде; ГФР/ГДР халқының әлеуметтік жағдайы мен «Германдық ғажайыптың» халықтың өмір сүру деңгейіне ықпалын сипаттауда қателіктер жібереді ☐	Англия премьер-министрлері Уинстон Черчилль/ Гарольд Вильсон/ әлеуметтік саясаттарын сипаттап, халқының бүгінгі жағдайына баға береді; ГФР/ГДР халқының әлеуметтік жағдайы мен «Германдық ғажайыптың» халықтың өмір сүру деңгейіне ықпалын сипаттайды ☐
XX ғасырдың II жартысындағы дамыған елдердің әлеуметтік дамуын талдайды	Шведттік модел мен Кеңестік моделдің ерекшелігін және өзара ұқсастықтарын талдап, берілген тұжырымға қатысты пікір білдіруде, түсіндіруде, мысал келтіруде, қорытынды жазуда қиналады ☐	Шведттік модел мен Кеңестік моделдің ерекшелігін және өзара ұқсастықтарын талдап, берілген тұжырымға қатысты пікір білдіруде, түсіндіруде, мысал келтіруде, қорытынды жазуда қателіктер жібереді ☐	Шведттік модел мен Кеңестік моделдің ерекшелігін және өзара ұқсастықтарын талдап, берілген тұжырымға қатысты пікір білдіреді, түсіндіреді, мысал келтіреді, қорытынды жазады ☐

**8-бөлім «XX ғасырдың екінші жартысындағы Азия елдерінің даму ерекшеліктері» және
9-бөлім «XX ғасырдың екінші жартысындағы - XXI ғасырдың басындағы ғылым мен
мәдениеттің дамуы» бөлімдері бойынша жиынтық бағалау**

Тақырып	«Азиялық серпіліс» неліктен мүмкін болды? XX ғасыр және XXI ғасырдың бірінші жартысында ғылым, білім және техника қалай дамыды? XX ғасырда – XXI ғасырдың бірінші жартысында мәдениет саласы қалай өзгерді?
Оқу мақсаты	9.4.2.1 Экономикалық жүйелердің тиімділігін интерпретациялау және негіздеу 9.1.2.3 Қоғамның тарихи даму бағытын үлгілей отыра, жаһандану процесіне байланысты қазіргі әлемдегі әлеуметтік өзгерістерді (еңбек миграциясы, әлеуметтік интеграция) бақылау 9.2.4.3 Ғылыми жаңалықтардың (генетика, микробиология, ақпараттық технологиялар, нано технологиялар, ядролық физика) қоғам дамуына ықпалын талдау 9.2.2.2 XX ғасырдың екінші жартысы - XXI ғасырдың басындағы бұқаралық мәдениеттің қоғамның рухани дамуына ықпалын бағалау
Бағалау критерийі	Білім алушы • Экономикалық жүйелердің тиімділігіне баға береді • Жаһандану үдерісінің әлеуметтік салаға әсерін зерттейді • Ғылымның дамуының қоғамға әсерін бағалайды • Бұқаралық мәдениеттің дамуының қоғамға әсерін талдайды
Ойлау дағдыларының деңгейі	Жоғары деңгей дағдылары
Орындау уақыты	20 минут

Тапсырма

1. Азия мемлекеттерінің экономикалық дамуының ерекшеліктерін талдап, баға беріңіз.

«Жапондық ғажайып»	«Қытайлық ғажайып»	«Кореялық ғажайып»
«Азиялық серпілістің» маңызына баға беріңіз		

2. Берілген мәтінді пайдалана отырып, еңбек миграциясының себебі мен салдарын талдаңыз.

Халықаралық жұмыс күші нарығы ұлттық шекарадан әртүрлі бағыттарға өтетін адамдардың ағыны болып табылады. Халықаралық еңбек нарығы еңбек миграциясы түрінде болады. 1995 жылдың басында әлемде 35 млн. астам еңбекші – мигранттар болды, ал 1960 жыл 3,2 млн. болған еді. 2010 жылы халықаралық мигранттар саны 214 млн. деп көрсетілген. Егер соңғы 20 жылдағы қарқынынан жаңылмаса, олардың саны 2050 жылға қарай 405 миллионға жететін көрінеді.

Әлемдік еңбек миграциясының себебі
Әлемдік еңбек миграциясының салдары

Әлемдік миграциядан туындайтын жаһандық мәселе

3. Ғылым саларының дамуы бойынша берілген тұжырымдардың «жалған» немесе «ақиқат» екендігін анықтап, жалған жауаптың дұрыс жауабын жазыңыз.

<i>№</i>	<i>Тұжырым</i>	<i>ақиқат</i>	<i>жалған</i>	<i>жауап</i>
1	М.Планк радиий және полиний сияқты радиоактивті элементтерді ашты.			
2	Ең бірінші айға қонған американдық астронавт Н.Армстронг болды.			
3	А.Флеминг ең алғаш пенициллин антибиотигін ойлап тапты.			
4	Ең алғашқы атом электрстанциясы Англияда салынды.			

4. Бұқаралық мәдениеттің дамуының жағымды және жағымсыз жақтарын жазыңыз.

<i>Жағымды жағы</i>	<i>Жағымсыз жағы</i>

Бағалау критерийі	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
Экономикалық жүйелердің тиімділігіне баға береді	1	«Жапондық ғажайыптың» ерекшелігін түсіндіреді;	1
		«Қытайлық ғажайыптың» ерекшелігін түсіндіреді;	1
		«Кореялық ғажайыптың» ерекшелігін түсіндіреді;	1
		«Азиялық серпіліске» баға береді;	1
Жаһандану үдерісінің әлеуметтік салаға әсерін зерттейді	2	әлемдік миграцияның себебін талдайды;	1
		әлемдік миграцияның салдарын талдайды;	1
		әлемдік миграциядан туындайтын жаһандық мәселені талдайды;	1
Ғылымның дамуының қоғамға әсерін бағалайды	3	1-тұжырымның «ақиқат» немесе «жалған» екенін анықтайды;	1
		2-тұжырымның «ақиқат» немесе «жалған» екенін анықтайды;	1
		3-тұжырымның «ақиқат» немесе «жалған» екенін анықтайды;	1
		4-тұжырымның «ақиқат» немесе «жалған» екенін анықтайды;	1
Бұқаралық мәдениеттің дамуының қоғамға әсерін талдайды	4	бұқаралық мәдениеттің дамуының жағымды жағын жазады;	1
		бұқаралық мәдениеттің дамуының жағымсыз жағын жазады.	1
Барлығы			13

**«XX ғасырдың екінші жартысындағы Азия елдерінің даму ерекшеліктері» және
«XX ғасырдың екінші жартысындағы- XXI ғасырдың басындағы ғылым мен мәдениеттің дамуы»
бөлімдері бойынша жиынтық бағалаудың нәтижесіне қатысты ата-аналарға ақпарат ұсынуға арналған рубрика**

Білім алушының аты-жөні: _____

Бағалау критерийі	Оқу жетістігі деңгейі		
	Төмен	Орта	Жоғары
Экономикалық жүйелердің тиімділігіне баға береді	«Жапондық ғажайып»/ «Қытайлық ғажайып»/ «Кореялық ғажайыптың» ерекшелігін түсіндіріп, «Азиялық серпілістің» маңызына баға беруде қиналады ☐	«Жапондық ғажайып»/ «Қытайлық ғажайып»/ «Кореялық ғажайыптың» ерекшелігін түсіндіріп, «Азиялық серпілістің» маңызына баға беруде қателіктер жібереді ☐	«Жапондық ғажайып»/ «Қытайлық ғажайып»/ «Кореялық ғажайыптың» ерекшелігін түсіндіріп, «Азиялық серпілістің» маңызына баға береді ☐
Жаһандану үдерісінің әлеуметтік салаға әсерін зерттейді	Әлемдік миграцияның себеп-салдарларын талдап, одан туындайтын жаһандық мәселені түсіндіруде қиналады ☐	Әлемдік миграцияның себеп-салдарларын талдап, одан туындайтын жаһандық мәселені түсіндіруде қателіктер жібереді ☐	Әлемдік миграцияның себеп-салдарларын талдап, одан туындайтын жаһандық мәселені түсіндіреді ☐
Ғылымның дамуының қоғамға әсерін бағалайды	Ғылымның дамуы бойынша берілген 1/2/3/4-тұжырымдардың «жалған»/ «ақиқат» екендігін анықтауда қиналады ☐	Ғылымның дамуы бойынша берілген 1/2/3/4-тұжырымдардың «жалған»/ «ақиқат» екендігін анықтауда қателіктер жібереді ☐	Ғылымның дамуы бойынша берілген 1/2/3/4-тұжырымдардың «жалған»/ «ақиқат» екендігін анықтайды ☐
Бұқаралық мәдениеттің дамуының қоғамға әсерін талдайды	Бұқаралық мәдениеттің дамуының жағымды және жағымсыз жақтарын жазуда қиналады ☐	Бұқаралық мәдениеттің дамуының жағымды және жағымсыз жақтарын жазуда қателіктер жібереді ☐	Бұқаралық мәдениеттің дамуының жағымды және жағымсыз жақтарын жазады ☐